Republiková únia zamestnávateľov, Digital Park III, Einsteinova 19, 851 01 Bratislava 5
tel.: +421-2-3301 4280, ruz@ruzsr.sk, www.zamestnavatelia.sk

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2026/351

Materiál v pripomienkovom konaní do 08.07.2026

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál predkladá do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR ako iniciatívny návrh.

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:
Novelou sa menia celkovo 4 predpisy z oblasti školskej legislatívy pričom jej hlavným cieľom je optimalizácia siete základných škôl, -úprava možnosti, aby ministerstvo mohlo určiť, že systém ePrihlášky sa (pri technických problémoch) nepoužije, spresnenie pravidiel pre rediagnostiku, upravujú sa podmienky výkonu pracovnej činnosti školských zamestnancov na základe dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, - spresňujú sa podmienky výkonu atestácií a podmienky platnosti vykonanej atestácie, -precizuje sa mechanizmus fungovania a vnútornej štruktúry klastrov škôl a klastrov školských zariadení, -zavádza sa výkonnostná zmluva medzi ministerstvom, školou a zriaďovateľom na účel osobitnej finančnej podpory dobrých škôl, ktoré budú plniť ukazovatele kvality výchovy a vzdelávania, upravuje sa postup pri nečinnosti zriaďovateľa vo vzťahu k uskutočneniu výberového konania, úprava minimálnej výšky normatívneho príspevku pre gymnáziá, stredné odborné školy a stredné priemyselné školy, ktoré budú mať uzatvorenú výkonnostnú zmluvu podľa zákona o školskej správe, ktorú bude zriaďovateľ povinný rozpísať škole a - zavedenie nového kritériá na určovania mzdového normatívu a prevádzkového normatívu, ktorým je skutočnosť, či ide o školu s osobitným zreteľom

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť dňa 01.01.2027

Postoj RÚZ k materiálu

Novelou sa menia celkovo 4 predpisy z oblasti školskej legislatívy. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené zásadné pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Návrh úpravy: v § 6 ods. 2 na konci doplniť vetu v tomto znení:
„Ministerstvo školstva preukázateľne vyžiada súhlas vecne príslušnej stavovskej organizácie alebo vecne príslušnej profesijnej organizácie s vydaním štátneho vzdelávacieho programu pre odborné vzdelávanie a prípravu, alebo vydaním dodatku k štátnemu vzdelávaciemu programu najmenej 30 dní pred jeho vydaním, pričom vecne príslušná stavovská organizácia alebo vecne príslušná profesijná organizácia je povinná vyjadriť sa k návrhu do 30 dní od doručenia výzvy.“.

Odôvodnenie:
Aplikačná prax jednoznačne vyžaduje presné definovanie procedurálneho postupu a lehôt pri schvaľovaní štátnych vzdelávacích programov pre odborné vzdelávanie a prípravu. Navrhovaná úprava odstraňuje právnu neistotu tým, že zavádza povinnosť ministerstva školstva preukázateľne vyžiadať súhlas od dotknutých organizácií. Zároveň sa explicitne stanovuje 30-dňová lehota na vyjadrenie pre stavovské a profesijné organizácie. Týmto krokom sa garantuje dostatočný časový priestor na odborné posúdenie materiálu, zabezpečí sa riadny proces prepojenia vzdelávania s trhom práce a zároveň sa predíde prípadným prieťahom v legislatívnom procese.

2. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Návrh úpravy: § 6 ods. 4 písm. h) text nahradiť týmto znením:
„h) vzdelávacie oblasti, ak ide o materské školy, základné školy alebo o stredné školy, a moduly vzdelávania, ak ide o stredné odborné školy alebo stredné priemyselné školy,".

Odôvodnenie:
Cieľom predkladaného návrhu je zabezpečiť vnútornú legislatívnu konzistentnosť a terminologickú jednotu v rámci tohto zákona. Navrhované doplnenie zosúlaďuje znenie povinného obsahu štátneho vzdelávacieho programu v § 6 ods. 4 s už existujúcim ustanovením § 9 ods. 2.

Podľa § 9 ods. 2 sa rámcové učebné plány a vzdelávacie štandardy štátneho vzdelávacieho programu môžu členiť na vzdelávacie cykly alebo na vzdelávacie moduly, pričom vzdelávací modul definuje samostatnú, časovo a obsahovo ucelenú časť vzdelávacieho programu určujúcu súbor vedomostí, zručností a kompetencií nevyhnutných na výkon povolania. Keďže odborné školstvo (stredné odborné školy a stredné priemyselné školy) s inštitútom vzdelávacích modulov na výkon povolania priamo pracuje, je nevyhnutné, aby bol tento prvok explicitne premietnutý aj do štruktúry štátneho vzdelávacieho programu pre tieto druhy škôl.

3. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Návrh úpravy: v § 7 ods. 4 písmeno d) text nahradiť týmto znením:
„d) dĺžku štúdia a formy výchovy a vzdelávania, moduly vzdelávania, ak sú zadefinované vo vzdelávacích štandardoch odboru vzdelávania,".

Odôvodnenie:
Inštitút modulu vzdelávania, zavedený do systému odborného vzdelávania a prípravy, si vyžaduje jasné prepojenie na úroveň tvorby školských vzdelávacích programov.

Aplikačná prax pri implementácii moderných prvkov do odborného vzdelávania a prípravy jednoznačne vyžaduje, aby školský vzdelávací program (ŠkVP) poskytoval transparentný a jasný prehľad o celej skladbe štúdia. Navrhovaná úprava zavádza povinnosť jednoznačne definovať moduly vzdelávania priamo v ŠkVP v prípade tých odborov vzdelávania, v ktorých sa odborné vzdelávanie a príprava podľa štátnych vzdelávacích štandardov člení na samostatné moduly. Týmto krokom sa odstráni právna neistota škôl a zamestnávateľov a zabezpečí sa priama nadväznosť ŠkVP na schválené štátne vzdelávacie štandardy príslušného odboru.

4. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Návrh úpravy: v § 26 ods. 4 na konci doplniť túto vetu:
„Ak ide o žiaka v systéme duálneho vzdelávania, individuálny učebný plán vypracuje škola v spolupráci so zamestnávateľom, u ktorého žiak vykonáva praktické vyučovanie.".

Odôvodnenie:
Podstatou a základným princípom systému duálneho vzdelávania je úzka koordinácia, synergia a zdieľanie zodpovednosti za komplexnú prípravu žiaka medzi strednou odbornou školou a zamestnávateľom. Ak nastane situácia, kedy je pre žiaka v duálnom vzdelávaní potrebné vypracovať individuálny učebný plán, je z logiky veci a z hľadiska potrieb aplikačnej praxe neprípustné, aby o úprave časovej a obsahovej následnosti vzdelávania rozhodovala škola izolovane. Zásahy do organizácie štúdia priamo ovplyvňujú harmonogram a plnenie plánu praktického vyučovania na pracovisku praktického vyučovania. Navrhovaná úprava garantuje, že individuálny učebný plán bude rešpektovať prevádzkové možnosti zamestnávateľa a ciele praktickej prípravy. Tým sa predíde logistickým kolíziám a zabezpečí sa plynulý výkon praktického vyučovania bez negatívneho vplyvu na produkčný proces zamestnávateľa či kvalitu vzdelávania samotného žiaka.

5. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Návrh úpravy: v § 33 ods. 10 na konci upraviť vetu v tomto znení:
„V stredných odborných školách možno zriadiť spoločnú triedu pre niekoľko sektorovo príbuzných študijných odborov alebo spoločnú triedu pre niekoľko sektorovo príbuzných učebných odborov.".

Odôvodnenie:
Súčasná aplikačná prax pri zriaďovaní spoločných tried v stredných odborných školách naráža na absenciu jasných kritérií pre posudzovanie vecnej a obsahovej príbuznosti spájaných odborov. Tento stav v mnohých prípadoch vedie

k nesprávnemu a pedagogicky neefektívnemu zriaďovaniu spoločných tried z obsahovo a vecne výrazne odlišných oblastí vzdelávania, ktoré patria do diametrálne odlišných odvetví.

Zavedenie legislatívneho pojmu „sektorovo príbuzný" prináša do rozhodovacieho procesu jasné, objektívne a v praxi jednoznačne overiteľné kritérium, nakoľko sa priamo opiera o štandardné a zavedené členenie sektorov národného hospodárstva. Navrhovaná úprava garantuje, že spájané odbory budú vykazovať vysokú mieru príbuznosti v rámci teoretického základu a odborného zamerania. Tým sa zabezpečí vyššia kvalita výchovno-vzdelávacieho procesu, zefektívni sa organizácia vyučovania a v neposlednom rade sa ochránia záujmy budúcich zamestnávateľov, pre ktorých je profilácia absolventov v danom sektore kľúčová.

6. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Návrh úpravy: v § 42aa ods. 2 sa na konci textu prvej vety dopĺňajú slová:
„po predchádzajúcom prerokovaní s vecne príslušnými stavovskými organizáciami alebo profesijnými organizáciami, ktoré koordinujú odborné vzdelávanie a prípravu na stredných priemyselných školách."

Odôvodnenie
Transformácia stredných priemyselných škôl na samostatný druh školy nesmie obmedziť ich schopnosť flexibilne reagovať na potreby trhu práce. Zoznam skupín odborov, ktoré ministerstvo pre tieto školy určí, priamo ovplyvní dostupnosť kvalifikovanej pracovnej sily pre priemysel. Povinné predchádzajúce prerokovanie tohto zoznamu so stavovskými a profesijnými organizáciami zamedzí umelému administratívnemu blokovaniu nedostatkových odborov. Zamestnávatelia disponujú priamymi dátami z praxe a ich účasť na schvaľovaní zoznamu je nevyhnutná pre zachovanie systémového prepojenia odborného vzdelávania s hospodárskou praxou.

7. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Návrh úpravy: v § 46 ods. 1 text nahradiť týmto znením:
„(1) Nadstavbové štúdium sa organizuje v odboroch vzdelávania stredných odborných škôl, ktoré nadväzujú na predchádzajúce odborné vzdelávanie a prípravu v sektorovo príbuznom odbore vzdelávania ukončeného stredným odborným vzdelaním, a ukončuje sa maturitnou skúškou.".

Odôvodnenie:
Cieľom navrhovanej úpravy je legislatívne precizovať podmienky prijímania a nadväznosti štúdia v prípade nadstavbového štúdia tak, aby sa zachovala odborná kontinuita a zmysel tohto typu vzdelávania. Súčasná prax často vykazuje anomálie, kedy absolventi trojročných učebných odborov pokračujú v nadstavbovom štúdiu s diametrálne odlišným obsahovým zameraním, než aké získali na strednom odbornom vzdelaní. Takýto prístup znehodnocuje predošlú trojročnú odbornú prípravu a prehlbuje nesúlad s reálnymi potrebami trhu práce.

Zavedenie podmienky „sektorovej príbuznosti" garantuje jednoznačné a transparentné určenie nadväznosti odborov na základe etablovaného členenia sektorov národného hospodárstva. Nadstavbové štúdium má primárne slúžiť na prehĺbenie, rozšírenie a systematizáciu odborných vedomostí a zručností získaných v predošlom štúdiu, ktoré sú zavŕšené maturitnou skúškou. Navrhovaná zmena zamedzí účelovému získavaniu maturity v nesúvisiacich odboroch, zvýši kvalitatívnu úroveň absolventov nadstavbového štúdia pre potreby zamestnávateľov a zabezpečí logickú a obsahovú nadväznosť jednotlivých stupňov odborného vzdelávania a prípravy.

8. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Návrh úpravy: V § 65 ods. 1 sa druhá veta nahrádza vetou v tomto znení:
„Ak ide o strednú odbornú školu alebo strednú priemyselnú školu, v ktorej sa odborné vzdelávanie a príprava poskytuje aj v systéme duálneho vzdelávania, v rámci počtu žiakov, ktorých možno prijať do tried prvého ročníka, sa to vzťahuje na všetkých žiakov prijatých do príslušného študijného odboru alebo učebného odboru pri splnení podmienok podľa osobitného predpisu; samostatne počet žiakov, ktorých možno prijať do systému duálneho vzdelávania, sa vopred neurčuje."

Navrhujeme v § 65 ods. 1 vypustiť druhú vetu a v tretej vete vypustiť slová „a druhej vety". Zároveň navrhujeme v ustanoveniach § 65 týkajúcich sa prijímania žiakov do tried prvého ročníka do odborov, v ktorých sa odborné vzdelávanie a príprava poskytuje v systéme duálneho vzdelávania, doplniť popri strednej odbornej škole aj strednú priemyselnú školu.

Zároveň navrhujeme v nadväzujúcich ustanoveniach § 65, ktoré sa týkajú prijímania do študijného odboru alebo učebného odboru, v ktorom sa odborné vzdelávanie a príprava poskytuje v systéme duálneho vzdelávania, nahradiť spojenie „stredná odborná škola“ spojením „stredná odborná škola alebo stredná priemyselná škola“.

Odôvodnenie:
Stredná priemyselná škola sa po novom stáva samostatným druhom strednej školy a poskytuje odborné vzdelávanie a prípravu vrátane praktického vyučovania; preto je potrebné, aby ustanovenia o odboroch v systéme duálneho vzdelávania zahŕňali aj stredné priemyselné školy. Súčasne je potrebné vypustiť povinnosť školy určovať do 7. februára samostatný počet žiakov pre systém duálneho vzdelávania. V praxi škola k tomuto dátumu nevie spoľahlivo predvídať záujem žiakov ani kapacity zamestnávateľov, keďže zamestnávatelia môžu vstupovať do systému alebo rozširovať kapacity aj neskôr a žiak môže vstúpiť do systému duálneho vzdelávania aj po prijímacom konaní pri splnení podmienok podľa osobitného predpisu. Možnosť vstúpiť do duálneho vzdelávania má mať každý žiak prijatý do príslušného odboru, ak sú splnené zákonné podmienky a existuje kapacita u zamestnávateľa. Samostatný počet žiakov pre duálne vzdelávanie v prijímacom konaní preto stratil vecné opodstatnenie a v praxi zbytočne obmedzuje prístup žiakov aj zamestnávateľov k systému duálneho vzdelávania.

9. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Návrh úpravy:

V § 67 ods. 4 a tiež v § 68 ods. 1 sa za slová „stredná odborná škola“ v príslušnom gramatickom tvare vkladajú slová „alebo stredná priemyselná škola“ v príslušnom gramatickom tvare.

Odôvodnenie:
Navrhovaná úprava odstraňuje pretrvávajúci legislatívny a terminologický nesúlad pri definovaní procesov a podmienok prijímacieho konania na stredné školy. Stredné priemyselné školy predstavujú špecifický a integrálny pilier odborného vzdelávania a prípravy, ktorého absolventi sú kľúčoví pre potreby rozvoja priemyslu a inovácií na trhu práce. Vynechanie explicitného uvedenia stredných priemyselných škôl v tomto ustanovení zakladá nerovnaké postavenie škôl a spôsobuje nejasnosti v aplikačnej praxi pri organizácii a realizácii prijímacieho konania. Doplnením pojmu „stredná priemyselná škola“ vedľa strednej odbornej školy sa zabezpečí jednotný, transparentný a právne nespochybniteľný postup pre všetky typy stredných škôl poskytujúcich odborné vzdelanie. Zároveň sa týmto krokom dosiahne vnútorná systémová konzistentnosť školského zákona v celej oblasti úpravy stredného odborného školstva.

10. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Návrh úpravy: v § 74 ods. 11 sa text nahrádza týmto znením:
„(11) Praktická časť odbornej zložky maturitnej skúšky žiaka, ktorý sa pripravoval v systéme duálneho vzdelávania, sa koná na pracovisku praktického vyučovania, ak sa stredná odborná škola alebo stredná priemyselná škola a zamestnávateľ, u ktorého sa tento žiak pripravoval, nedohodnú inak.“.

Odôvodnenie:
Cieľom predkladaného návrhu je odstrániť legislatívny nesúlad a zabezpečiť úplnú terminologickú a systémovú zlučiteľnosť medzi zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a zákonom o odbornom vzdelávaní a príprave. Stredné priemyselné školy sú plnohodnotným poskytovateľom odborného vzdelávania a prípravy a v praxi sa aktívne zapájajú do systému duálneho vzdelávania.

Súčasné znenie ustanovenia § 74 ods. 11 však pri organizácii praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky explicitne uvádza iba stredné odborné školy. Opomenutie stredných priemyselných škôl zakladá právnu neistotu a nerovnaké postavenie pri uzatváraní dohôd o mieste konania maturitnej skúšky so zamestnávateľmi. Navrhované rozšírenie textu garantuje legislatívnu rovnosť pre všetky typy škôl uskutočňujúcich duálne vzdelávanie a zabezpečuje, že plynulý priebeh záverečného overovania spôsobilostí žiakov priamo u zamestnávateľa bude právne stopercentne krytý aj pre stredné priemyselné školy.

11. Zásadná pripomienka k čl. III. – vloženie nových novelizačných bodov

1. V § 10 ods. 7 slová „tajným hlasovaním“ nahradiť slovami „verejným menovitým hlasovaním“.
2. V § 11 ods. 12 na koniec doplniť druhú vetu v tomto znení:

„Zápisnica obsahuje aj údaj o tom, ako hlasoval každý člen výberovej komisie, vrátane uvedenia subjektu, orgánu alebo kategórie, ktorú vo výberovej komisii zastupuje alebo ktorá ho do výberovej komisie nominovala, zvolila alebo delegovala."

Odôvodnenie:
Navrhovaná úprava odstraňuje anachronizmus tajného hlasovania pri obsadzovaní kľúčových riadiacich funkcií v školstve, čím výrazne posilňuje transparentnosť celého procesu. Člen výberovej komisie nevystupuje ako súkromná osoba, ale ako zástupca konkrétneho subjektu (zriaďovateľa, rodičov, zamestnancov), ktorý má legitímne právo vedieť, ako jeho nominant hlasoval. Súčasný model tajného hlasovania v praxi znemožňuje spätnú kontrolu výkonu mandátu a otvára priestor pre neformálne či netransparentné ovplyvňovanie. Verejné menovité hlasovanie a jeho transparentné zaznamenanie v zápisnici zvýši osobnú zodpovednosť členov komisie a posilní dôveru verejnosti vo výsledky výberových konaní. Navrhovaná zmena pritom nebráni tomu, aby odborná diskusia a porada o kvalitách uchádzačov zostali v zmysle zákona neverejné.

12. Zásadná pripomienka k čl. III., novelizačný bod 15

Návrh úpravy: navrhujeme ustanovenie § 11 ods. 9 v tomto znení:

„(9) Ak je vo vzťahu k príslušnej škole viac vecne príslušných stavovských organizácií alebo profesijných organizácií, zástupcu podľa odseku 1 písm. f) alebo odseku 8 písm. f) deleguje tá vecne príslušná stavovská organizácia alebo profesijná organizácia, v ktorej vecnej pôsobnosti sa v príslušnej škole vzdeláva najvyšší počet žiakov v odboroch vzdelávania. Počet žiakov podľa prvej vety sa posudzuje podľa údajov školy ku dňu vyhlásenia výberového konania. Ak majú dve alebo viaceré vecne príslušné stavovské organizácie alebo profesijné organizácie rovnaký najvyšší počet žiakov v odboroch vzdelávania, zriaďovateľ alebo regionálny úrad vyzve tieto organizácie na delegovanie spoločného zástupcu. Ak nie je vo vzťahu k príslušnej škole žiadna vecne príslušná stavovská organizácia alebo profesijná organizácia, odsek 1 písm. f) a odsek 8 písm. f) sa neuplatňujú."

Odôvodnenie:
Navrhovaný mechanizmus založený na povinnosti viacerých organizácií dohodnúť sa na spoločnom zástupcovi je v aplikačnej praxi neefektívny a hrozí ním zdržanie výberového konania. Odborný hlas vo výberovej komisii by mal namiesto náhodných kompromisov odzrkadľovať skutočnú dominantnú profiláciu školy a reálnu váhu jednotlivých sektorov hospodárstva na danej inštitúcii. Kritériom na delegovanie zástupcu preto musí byť objektívny, spravodlivý a vopred overiteľný ukazovateľ, akým je najvyšší počet žiakov v príslušných odboroch vzdelávania ku dňu vyhlásenia konania. Tento model posilňuje právnu istotu, zjednodušuje proces kreovania komisie a zároveň kopíruje osvedčený princíp zastúpenia organizácií v radách škôl. Návrh zároveň legislatívno-technicky dopĺňa chýbajúci odkaz na § 11 ods. 1 písm. f), čím správne pokrýva nielen osobitné, ale aj všeobecné zloženie výberových komisií.

13. Zásadná pripomienka k čl. III. – vloženie nových novelizačných bodov

Návrh úpravy:
1. Ustanovenie § 11 ods. 11 v tomto znení:
„(11) Výberová komisia je schopná rozhodovať o výsledku výberového konania, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých jej členov. Každý člen výberovej komisie má jeden hlas. Výsledok hlasovania a určené poradie uchádzačov sa uvedú v zápisnici podľa odseku 12. O zápisnici ani o inom písomnom zachytení výsledku hlasovania sa osobitne nehlasuje."

2. Ustanovenie § 11 ods. 12 v tomto znení:
„(12) Z výberového konania sa vyhotovuje zápisnica, ktorá obsahuje informácie o jeho priebehu, výsledok hlasovania a poradie uchádzačov."

3. V § 12 ods. 1 a § 12 ods. 3 slová „uznesenia výberovej komisie" nahradiť slovami „zápisnice z výberového konania".

Odôvodnenie:
Navrhovaný dvojstupňový model schvaľovania výsledkov vytvára zbytočnú procedurálnu duplicitu a v aplikačnej praxi môže viesť k zmätočnosti celého výberového konania. Ak by sa po určení poradia uchádzačov muselo osobitne hlasovať o uznesení, člen komisie, ktorý vecne podporil neúspešného kandidáta, by bol absurdne nútený hlasovať proti pravdivému zápisu alebo za výsledok, s ktorým nesúhlasí. Prípadné neschválenie následného

uznesenia by navyše vyvolalo neriešiteľnú právnu otázku, či je pôvodné vecné rozhodnutie o víťazovi vôbec platné. Zápisnica z výberového konania má mať výlučne dokumentačnú a dôkaznú funkciu, pričom jej úlohou je iba verne zaznamenať výsledok primárneho hlasovania komisie. Navrhovaná úprava odstraňuje hrozbu týchto výkladových problémov a jednoznačne ustanovuje, že jediným právne relevantným aktom je samotné hlasovanie o uchádzačoch.

14. Zásadná pripomienka k čl. III. – vloženie nových novelizačných bodov

Návrh úpravy:

1. V § 11 ods. 1 písm. a) na koniec doplniť druhú vetu v tomto znení:

„Ak je predsedom rady školy zástupca za kategóriu rodičov, na účely výberovej komisie ho nahrádza podpredseda rady školy alebo iný člen rady školy určený radou školy, ktorý nie je zástupcom za kategóriu rodičov."

2. V § 11 ods. 1 písm. b) vypustiť slová:

„kategóriu rodičov a iných fyzických osôb než rodič, ktorí majú dieťa zverené do starostlivosti na základe rozhodnutia súdu (ďalej len „zákonný zástupca rodič"),"

Odôvodnenie:

Výber riaditeľa školy predstavuje zásadné personálne rozhodnutie o obsadení funkcie štatutárneho orgánu, pri ktorom musí dominovať prísne odborné, manažérske, právne a zriaďovateľské posúdenie kandidátov. Účasť rodičov na správe inštitúcie je mimoriadne dôležitá, avšak jej primeraným a plnohodnotným miestom je rada školy, kde môžu efektívne uplatňovať svoju zastupiteľskú, kontrolnú a konzultačnú úlohu. Priame zapojenie rodičov do výberovej komisie so sebou nesie riziko, že hlasovanie bude ovplyvnené len subjektívnymi faktormi, aktuálnou osobnou emóciou či krátkodobou popularitou uchádzača medzi časťou verejnosti. Navrhovaná zmena rodičov zo života školy nevylučuje, no jasne oddeľuje ich legitímnu rolu poskytovateľov spätnej väzby od samotného expertného výkonu rozhodovacieho práva. Cieľom pripomienky je profesionalizovať zloženie výberovej komisie, eliminovať nežiaduce skupinové tlaky a zabezpečiť výber manažérsky najvhodnejšieho kandidáta na dlhodobý strategický rozvoj školy.

15. Zásadná pripomienka k čl. III. – vloženie nových novelizačných bodov

Návrh úpravy:

1. V § 11 za odsek 12 doplniť nový odsek 13, v tomto znení:

„(13) Zástupcom zriaďovateľa vo výberovej komisii je prednostne zamestnanec zriaďovateľa, zamestnanec úradu zriaďovateľa alebo osoba vykonávajúca pre zriaďovateľa odborné činnosti v oblasti školstva, rozpočtu, majetku, regionálneho rozvoja, práce s deťmi a mládežou, kultúry, športu, psychológie, inklúzie alebo prevencie. Ak zriaďovateľ takou osobou nedisponuje alebo to odôvodňujú osobitné okolnosti, môže ako zástupcu zriaďovateľa určiť významného zamestnávateľa z regiónu, ktorý aktívne spolupracuje so strednou školou pri zabezpečovaní praktického vyučovania, alebo inú osobu s primeranou odbornou skúsenosťou alebo znalosťou činnosti školy alebo školského zariadenia."

2. Na konci § 18 doplniť nový odsek v tomto znení:

„Zástupcom zriaďovateľa v rade školy je prednostne zamestnanec zriaďovateľa, zamestnanec úradu zriaďovateľa alebo osoba vykonávajúca pre zriaďovateľa odborné činnosti v oblasti školstva, rozpočtu, majetku, regionálneho rozvoja, práce s deťmi a mládežou, kultúry, športu, psychológie, inklúzie alebo prevencie. Ak zriaďovateľ takou osobou nedisponuje alebo to odôvodňujú osobitné okolnosti, môže ako zástupcu zriaďovateľa určiť významného zamestnávateľa z regiónu, ktorý aktívne spolupracuje so strednou školou pri zabezpečovaní praktického vyučovania, alebo inú osobu s primeranou odbornou skúsenosťou alebo znalosťou činnosti školy."

Odôvodnenie:

Cieľom navrhovanej úpravy je profesionalizácia rád škôl a výberových komisií a posilnenie odborného mandátu zriaďovateľa pri správe školských inštitúcií. V aplikačnej praxi sú do týchto orgánov často delegované osoby na čisto politickom či formálnom základe bez priamej väzby na školstvo, čo oslabuje kvalitu posudzovania koncepčných, rozpočtových či inkluzívnych otázok. Návrh nespochybňuje legitimitu volených zástupcov samosprávy, no presadzuje princíp, aby záujmy zriaďovateľa v expertnej rovine hájili osoby odborne zdatné v agendách súvisiacich s chodom školy. Použitie legislatívneho výrazu „prednostne" poskytuje zriaďovateľovi dostatočnú flexibilitu v špecifických prípadoch alebo pri zapojení strategických regionálnych zamestnávateľov do odborného vzdelávania. Týmto krokom sa minimalizuje riziko politizácie školského prostredia a výrazne sa zvýši dôvera verejnosti v procesy kontroly a výberu riadiacich pracovníkov škôl.

16. Zásadná pripomienka k čl. III., novelizačný bod 55

Návrh úpravy: v § 43a doplniť nový odsek v tomto znení:
„( )Ak sa výkonnostná zmluva uzatvára so strednou odbornou školou alebo strednou priemyselnou školou, návrh výkonnostnej zmluvy strednej odbornej školy alebo strednej priemyselnej školy sa pred jej uzatvorením a pri každej podstatnej zmene prerokuje s vecne príslušnou stavovskou organizáciou alebo profesijnou organizáciou; ukazovatele kvality musia v tomto prípade zahŕňať najmä rozsah a kvalitu praktického vyučovania vrátane zapojenia do systému duálneho vzdelávania, uplatniteľnosť absolventov na trhu práce, účasť odborníkov z praxe vo vyučovacom procese a stáže pedagogických zamestnancov u zamestnávateľov.“

Odôvodnenie:
Zavedenie výkonnostných zmlúv ako nového nástroja finančnej podpory si pri stredných odborných a priemyselných školách vyžaduje ich priame prepojenie s reálnymi potrebami hospodárskej praxe. Keďže poslaním týchto škôl je príprava na výkon povolania, zamestnávateľské prostredie reprezentované stavovskými a profesijnými organizáciami musí mať možnosť vyjadriť sa k ukazovateľom kvality ešte pred uzatvorením zmluvy. Zapojenie expertov z trhu práce formou povinného prerokovania garantuje, že merateľné ciele nebudú iba formálne či administratívne, ale zohľadnia skutočnú kvalitu praktického vyučovania, modernizáciu vybavenia a uplatniteľnosť absolventov. Navrhované zákonné zakotvenie minimálnych ukazovateľov navyše poskytuje chýbajúci legislatívny rámec pre nadväznú metodiku a zamedzuje tomu, aby boli kritériá hodnotenia odtrhnuté od regionálnej reality. Tento krok výrazne zvýši efektivitu vynakladania osobitných verejných zdrojov a motivuje stredné odborné školstvo k užšej a strategickejšej kooperácii s priemyslom.

17. Zásadná pripomienka k čl. IV., novelizačný bod 3

Návrh úpravy: § 7 ods. (9) formulovať v tomto znení:
„(9) Zriaďovateľ strednej školy rozpíše škole normatívny príspevok najmenej vo výške určenej podľa § 8 ods. 8 písm. b) alebo písm. c); ak ide o strednú školu, ktorá používa označenie centrum excelentnosti odborného vzdelávania a prípravy, zriaďovateľ rozpíše normatívny príspevok najmenej vo výške 100 % normatívneho príspevku určeného pre príslušný druh a odbor školy na kalendárny rok.“

Odôvodnenie:
Vypustením explicitnej garancie pre centrá excelentnosti odborného vzdelávania a prípravy (CEOVP) prichádzajú tieto strategické školy o finančnú istotu a predvídateľnosť rozpočtu. CEOVP predstavujú kľúčové piliere modernizácie odborného školstva a ich fungovanie je spojené so zvýšenými nárokmi na špičkové technické vybavenie a expertov z praxe. Prípadné krátenie normatívu zo strany zriaďovateľa by priamo ohrozilo ich schopnosť plniť nadštandardné kritériá, pre ktoré im bolo toto označenie udelené. Ponechanie legislatívnej garancie minimálne 100 % normatívu je preto nevyhnutné na zachovanie ich finančnej stability. Týmto krokom sa zároveň ochránia doterajšie investície štátu aj zamestnávateľov do kvality odborného vzdelávania pre trh práce v danom sektore.

Zdroj:
https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2026/351